

خیردینی، پیاده‌روی اربعین، ویژگی دیگری نیز دارد و آن، جمعیت زائران است. از این نظر، همان‌طور که اشاره شد، پیاده‌روی اربعین، بزرگ‌ترین اجتماع دینی شیعیان و بلکه همه مسلمانان است. در عین حال، باتوجه به برگزاری شدن کومبه‌بزرگ در کومبه‌میلا به‌صورت هر ۱۲ سال، می‌توان گفت پیاده‌روی اربعین پرجمعیت‌ترین اجتماع زیارتی سالانه جهان است. در اینجا اشاره به این نکته ضروری است که مجموع زائران سالانه در گوآدالوپ، در آخرین آمارها، به بیش از ۲۳ میلیون نفر رسیده است. اما آنچه موجب تمایز پیاده‌روی اربعین می‌شود، جمعیت حدود ۲۰ میلیونی زائران است که فقط در ایام اربعین به سوی کربلا می‌روند. ویژگی متمایز دیگر این که اربعین، تنها آیین پیاده‌روی است که همراه با عزاداری است. سایر آیین‌ها یا بدون عزاداری، یا حتی به‌صورت جشنواره‌ای پر از شور و شادی، همچون کومبه‌میلا برگزار می‌شوند.

صدور اعتبارنامه سفر زیارتی، مشخصه برخی از آیین‌های مطرح شده است. زیارت ۸۸ معبد، کامینود سانتیاگو و فرانسیچنا از این جهت دارای نظامی کاملاً تعریف شده هستند. در مقابل، در سایر آیین‌ها همچون کومبه‌میلا، فاطیما، گوآدالوپ و پیاده‌روی اربعین، چنین مدرکی به‌زائر داده نمی‌شود. البته این گواهی بیش از آنکه کارکردی مادی برای فرد زائر داشته باشد، بیشتر جنبه یادبود سفر زیارتی را دارد.

پیاده به زیارت رفتن، دنیای خاصی از تجربه معنوی در دنیایی است که از پس مدرنیته، از نوعی کم‌شدگی معنارنج می‌برد. زیارت پیاده، فرصتی برای دوری از هیاهوی روزانه، تن‌دادن در معنایی عمیق و تجربه معنوی دینی، نه فقط در یک مکان، بلکه در طول مسیر پیاده‌روی است. بر این اساس طی دهه‌های گذشته تا امروز، تعداد زائران پیاده‌روی‌های زیارتی به‌طور خاص، افزایش یافته است. این در حالی است که سکولار شدن جهان نیز در این مدت، متوقف نشده و حتی در جوامع بیشتری نشانه‌های سکولار شدن در حال بروز است. ▶

پی‌نوشت

۱. زی در زبان ژاپنی به معنای ادب و احترام است و در اینجا به معنی ۴۴۸ مرحله احترام است.

به پرجمعیت‌ترین اجتماع دینی مسیحیان کاتولیک، بلکه کل جهان مسیحیت تبدیل کرده است.

یکی از ویژگی‌های مهم آیین پیاده‌روی اربعین که می‌تواند وجه تمایز آن از سایر آیین‌های پیاده‌روی زیارتی باشد، تکثر امر خیردینی در آن است. هرچند در برخی آیین‌های دیگر همچون زیارت ۸۸ معبد نیز برخی خدمات رایگان یا با قیمتی ارزان به زائران ارائه می‌شود و در بسیاری از موارد این کار از سوی خیران، گروه‌های داوطلب و مؤسسات مذهبی یا غیردولتی انجام می‌شود، این کار هیچ‌گاه برای همه زائران و بدون محدودیت نیست. در مقابل، در پیاده‌روی اربعین، می‌توان گفت که تقریباً هیچ زائری بدون غذا یا سرپناه نمی‌ماند. علاوه بر این، سایر نیازهای اساسی او نیز فراهم است. دعوت همراه با اصرار میزبانان عراقی برای ورود به موکب یا مضیف‌شان، صحنه‌ای است که زائران اربعین، فراوان با آن مواجه می‌شوند. علاوه بر تکثیر عمومی

رازی که تنها کلیسای کاتولیک از آن خبر دارد. بلندترین مسیر پیاده‌روی، متعلق به فرانسیچنا است. پیاده‌روی در این مسیر، شامل گذر از چهار کشور خواهد بود که در نهایت به مقبره پیترو مقدس در رم ختم می‌شود. از این جهت وجه تمایز فرانسیچنا، مسیر پیاده‌روی خاص آن از دل طبیعت بکر کوه‌ها و دشت‌های غرب تا مرکز و جنوب اروپاست.

زیارت گوآدالوپ از این جهت که واجد هر دو جنبه ملی و مذهبی است، در تمام آیین‌های پیاده‌روی زیارت، منحصر به فرد است. گویی بانوی گوآدالوپ، بانوی کل مکزیک و بلکه مادر مکزیک است. در نتیجه باید گفت که آیین پیاده‌روی در این مسیر زیارتی، در درجه اول هویتی مکزیکی کاتولیکی دارد. بنابراین، مناسک و اعمال زیارتی و اسطوره‌های مربوط به آن نیز در هاله‌ای از افسانه‌های آرتک‌ها و خدایان آن‌ها، درهم تنیده شده است. این ویژگی دوگانه ملی مذهبی در زیارت گوآدالوپ، آن را

▶ پیاده‌روی زائران ژاپنی با لباس مخصوص زیارت در سفر زیارتی شیکوکو

▶ زائران در مسیر زیارت بانوی گوآدالوپ در مکزیک

